
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 29. avgust 2025

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Celostnost: v plesu vedno sodeluje skupnost v celoti, da zajema vse ljudi, ni opazovalcev, tudi gledalci so udeleženci rituala. ♦ Nepreklicnost: ritual ima stroga pravila, ki se ne smejo kršiti. Po navadi se previla prenašajo iz roda v rod in pomenijo močno družinsko tradicijo. 	Če kandidat opisuje značilnosti, kot so tekmovalnost, iniciacija, prostor ali religiozna in transcendentalna izkušnja, dobi za odgovor 1 točko, ker gre za pomembni, a ne bistveni sestavini rituala.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ forai ♦ shemata 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Zevsa ♦ Semele ♦ ditiramb 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Natjasastra ali Knjiga o plesu (avtorja Bharate) ♦ v 5. stol. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Umetniški ideal Kitajske je disciplinirana sublimacija, ki se uresničuje v slikarstvu in poeziji, v podobi, ki je žarišče pomena (ideogram). ♦ Gledališče je nasprotje tega, ker je kitajska pisava zelo zapletena in je bila dostopna samo izobraženim. Poezija je imela visok družbeni ugled, medtem ko je bilo gledališče odrinjeno iz krogov elite. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ Ena podoba je vredna tisoč besed.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>Bassa danza</i> pomeni nizki ples; tako se plesi imenujejo zato, ker v njih ni nobenih skokov. ♦ Nastanejo v obdobju renesanse; odnos do plesa se v tistem času spremeni, ples postane zabavno in družbeno razvedrilo, obvezno v vzgoji plemstva, običajno postane plesanje v paru. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Jean Georges Noverre je veliki plesni reformator, ki je v drugi polovici 18. stoletja izpeljal reforme, ki sta si jih želela že Pierre Beauchamp in Jean-Baptiste Lully. ♦ Na njegovo delo sta najbolj vplivala David Gerrick in C. W. Gluck, pod vplivom katerih se je balet prilagodil novemu času. ♦ Noverre ni želel, da bi ga utesnjevala stara pravila. Reforme sledijo težnji, da bi balet postal prava umetnost, medtem ko je avtor svojo estetiko razložil v Pismih o plesu in baletu 1770. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ Antonin Artaud	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	♦ Fillipa Tommasa Marinettija ♦ 1909 ♦ Figaro	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	1	♦ biomehanika	
	2	dve od: ♦ Biomehanika je metoda, po kateri igralec ne študira izraza, govora, občutja, temveč predvsem mehaniko telesa. ♦ Meyerhold želi vzpostaviti avtomatizirano, mehanizirano telo, ki bo strogo nadziralo svoje emocije in bo popolnoma disciplinirano. Hkrati meni, da s svojo metodo dosega večjo učinkovitost igralca. ♦ Oder zanj ni prostor za psihologijo, saj je umetnost igralca prav v sposobnosti, da pravilno uporablja svoje telo.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	3	♦ Znamenita predstava Mary Wigman <i>Hexentanz (Ples čarovnice)</i> je potekala večinoma sede, kar je bilo takrat revolucionarno. Njen ples je drugačen od ljubkosti Duncanove, njenega poudarjanja harmonije, ali pa od mističnega glamurja Ruth St. Denis. Mary Wigman v skladu z likom, ki ga predstavlja, oblikuje tudi svoje telo, ki je zlobno, animalno, zvito, grdo. Iz plesa vrejo močne emocije. V svojih delih se tudi sicer ukvarja s temno platjo človekovega življenja, z nasiljem vojne, s prihajanjem starosti, z neizogibnostjo smrti.	Za značilnosti koreografije do 2 točki. Za odnos do telesa 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	4	♦ v 30. letih 20. stoletja ♦ Kurt Jooss ♦ Pina Bausch ♦ Tanztheater Wuppertal	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	4	štiri od: ♦ Na novo je določil ali zamenjal orientacijo v prostoru; trdil je, da je vsaka pozicija v prostoru enako pomembna, porušil je tradicionalno dihotomijo solist – zbor, pogled gledalca ni več usmerjen na sredino scene, ampak svobodno preiskuje dogajanje na odru in se sprehaja od plesalca do plesalca. ♦ Vsak gib je lahko material za ples. ♦ Vsak postopek je lahko kompozicijska metoda. ♦ Za ples lahko uporabiš vsak del telesa, skladno z naravnimi omejitvami.	

		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vsi elementi predstave (glasba, kostumi, scenografija) so enakovredni; vsak od njih ima posebno logiko in identiteto. ♦ Vsak plesalec v skupini je lahko solist. ♦ Pleše se lahko v vsakem prostoru. ♦ Ples lahko govori o čemerkoli, vendar v osnovi govori o človeškem telesu, njegovem gibanju, ki se začne s hojo. 	
--	--	---	--

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ C ♦ D ♦ E ♦ A 	Za pet ali štiri pravilne rešitve 4 točke, za tri 3 točke, za dve 2 točki, za eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ D 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	♦ Wim Vandekeybus (vodja belgijske skupine Ultima Vez)	
	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odnos človek – žival: ključen jezik njegovega gibanja izhaja iz opazovanja živali in temelji na gibanju, moči, energiji, instinktu, hitrih reakcijah. Živalsko zanj pomeni tisto, česar se naše telo ne spominja več. ♦ Odnos moški – ženska: gre za napetost, ki vlada med obema telesoma, in je nemirna v gibu in srcu. Ustvarja koreografijo privlačnosti in zavrnitve. Fizična moč je v nasprotju s klasičnim baletom enakomerno porazdeljena med moškim in žensko; na eni strani mirnost, na drugi eksplozija. ♦ Odnos disciplina – energija: gre za nepričakovane in nekontrolirane reakcije, ki po drugi strani zahtevajo močno telesno izurjenost in disciplino. 	Za navedbo temeljne značilnosti/principa 1 točka, za opis 1 točka, skupaj 2 točki za vsako opisano značilnost/ princip.
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ D ♦ C ♦ A ♦ E ♦ B ♦ F 	Za šest ali pet pravilnih rešitev 3 točke, za štiri ali tri 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Marta Paulin (Brina) ♦ Meta Vidmar ♦ Katja Delak 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	10	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ navedba podatkov (ime avtorice ali avtorja, naslov predstave, opredelitev enega elementa) ◆ povezava z naravnim gibom, tekom, skoki, hojo ... ◆ sodelovanje avtorice/avtorja z različnimi umetniki ◆ tesnejša navezava na katerega od ustvarjalcev sodobnega plesa ◆ opredelitev (iz)rabe prostora, vloge gledalca ◆ opredelitev značilnosti obdobja ◆ navezava na idejo predstave, izpostavitve družbenokritične osi, eksperimentiranja z vsebino in formo ter navezave na širši družbeni kontekst ◆ ...	Kandidat mora najprej navesti podatke (2 točki). Za vsako naslednjo argumentacijo lahko dobi do 2 točki.

Skupno število točk: 64